

รายงานการศึกษาทางวิชาการด้านป่าชุมชน

เรื่อง

ทัศนคติของราษฎรที่มีต่อป่าชุมชนบ้านสระแก้ว
หมู่ที่ 8 ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

A case study of Community Forest

The people attitude to community forest at Ban Srakaew,

Moo 8 Tambon Sai Tong, Amphoe Chai buri,

Changwat Suratthani

โดย

นางสุพรณี พวงสุนทร

นักวิชาการป่าไม้ 6ว

ฝ่ายส่งเสริมการปลูกและบำรุงป่า สำนักงานป่าไม้เขตสุราษฎร์ธานี

ประจำปีงบประมาณ 2545

บทคัดย่อ

ป่าชุมชนบ้านสระแก้ว หมู่ที่ 8 ตำบลไทรทอง อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ประมาณ 472 ไร่ มีสภาพเดิมเป็นป่าดงดิบชื้นที่สมบูรณ์ และได้รับการคัดเลือกจากกรมป่าไม้ ทำการศึกษาเพื่อพัฒนาป่าชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2545

ผลการศึกษาพบว่า ป่าชุมชนบ้านสระแก้วเป็นป่าดงดิบชื้น (Moist Evergreen Forest) มีโครงสร้างทางด้านตั้งแบ่งเป็น 3 ชั้นเรือนยอด เรือนยอดชั้นบนสุดมีความสูง 25-40 เมตร พรรณไม้ที่พบ คือ ยางนา ยางแดง ยางกล่อง กระบาก เคี่ยม ตะเคียนราก ฯลฯ ชั้นกลางมีความสูง 15-20 เมตร พรรณไม้ที่พบ คือ กระตูด่าง นวลเนียน นวลเป้ง หมากรู เสม็ดแดง ชมพู่ป่า ฯลฯ ชั้นล่างสุด มีความสูงต่ำกว่า 10 เมตร พรรณไม้ที่พบ คือ เปล้าเลือด ค้ำมอก ยอป่า สลัด ขางปอย ชมพู่ไม้ เต่าร้าง เป็นต้น ไม้พื้นล่างส่วนใหญ่อยู่ในวงศ์ขิงข่า (Zingiberaceae) วงศ์บุกบอน (Araceae) วงศ์กก (Cyperaceae) พรรณไม้อื่นๆ ที่พบบ้าง เช่น อังกาบ คล้า เฟิร์นชนิดต่างๆ ฯลฯ

ชุมชนบ้านสระแก้ว ประกอบด้วยครัวเรือน 125 ครัวเรือน มีประชากร 522 คน เป็นเพศชาย 263 คน เพศหญิง 259 คน ประชากรร้อยละ 47.37 อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี ด้านการศึกษา ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าภาคบังคับ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 92.63 มีพื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง การตั้งถิ่นฐานของราษฎร ร้อยละ 60 อยู่ในพื้นที่นานกว่า 20 ปี สำหรับการให้ประโยชน์จากป่าชุมชนนั้น พบว่าราษฎรส่วนใหญ่เข้าไปใช้ประโยชน์โดยตรงจากป่าชุมชนน้อยมาก และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติโดยใช้ไคเวิร์สแควร์ พบว่า เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการตั้งถิ่นฐาน การรวมกลุ่มพัฒนาท้องถิ่น รายได้ในครัวเรือน ตำแหน่งในการพัฒนาป่าชุมชน ความถี่ในการพบปะเจ้าหน้าที่ อาชีพ ขนาดการถือครองที่ดิน ไม่มีผลต่อแนวความคิดที่มีต่อป่าชุมชนบ้านสระแก้ว และราษฎรส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อป่าชุมชน ผลกระทบของป่าชุมชนที่มีต่อราษฎรในพื้นที่มีไม่มากนัก ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ป่าชุมชนไม่มีผลกระทบต่อชุมชน